

“Komende jaren verandert er veel in ons cluster. Er moet heel veel bezuinigd worden en dat zal tot pijnlijke situaties lijden. Die kun je niet wegpoetsen. Maar als we boos blijven, gaan we het niet redden. Wij blijven absoluut voor onze doelgroep staan, maar moeten keuzes gaan maken.” Aan het woord is Dick de Boer. Sinds kort is hij de nieuwe voorzitter van de Stichting Siméa. Rustig wennen aan zijn nieuwe functie kan hij niet. Cluster 2 moet 53 miljoen bezuinigen.

Nieuwe Siméa-voorzitter Dick de Boer: *“Als we boos blijven, gaan we het niet redden”*

Energiek schuift Dick de Boer aan tafel. De gigantische bezuinigingen en de vele vergaderingen hierover hebben zijn humeur niet aangetast. “Het zijn wel hele grote ingrepen. Er gaan harde klappen vallen in de sector”, zegt hij, maar tegelijk toont hij enig begrip voor de overheidsmaatregelen. Hij ziet zelfs kansen. “Vanuit bedrijfsmatig gezichtspunt is het niet verkeerd om je regelmatig af te vragen of je nog de goede dingen doet met het geld dat je krijgt. Hebben we het geld nog nodig in de huidige omvang? Die prikkel moet je geregeld hebben.” Als bestuurder van Auris had hij al flinke bezuinigingen ingecalculleerd. “We wisten allemaal dat er flink gekort zou worden. Als er minder geld beschikbaar is in Nederland, vind ik het terecht dat de overheid ook naar ons kijkt. Maar 25 procent is heel veel. Ons cluster krijgt binnen het speciaal onderwijs de zwaarste klappen. Dat is niet terecht en

het stelt ons voor een enorme opgave. Eigenlijk moet alles opnieuw worden geijkt. Neem de Ambulante Begeleiding. De beeldvorming staat onder druk en de wijze van dienstverlening is aan herontwerp toe. Er zit een bureaucratisch element in de AB. Het is goed dat wij gaan differentiëren per leerling. Sommigen hebben een paar uur per jaar nodig, anderen heel veel. Dat vind ik een uitstekende zaak. Ieder mens is immers anders. De rugzak, met een vastgesteld omvang past daar niet bij. Begrijpelijk dat daarvoor destijds is gekozen, maar ik zie het liever anders. Zorg op maat en de keuzes die je maakt verantwoorden. Dit hadden wij als sector eerder zelf moeten oppakken.”

Verschillende keren steekt de Siméa-voorzitter de hand in eigen boezem. “Wij zijn er niet in geslaagd duidelijk te maken welke meerwaarde wij hebben voor kinderen met ESM. Wij kunnen prima uitleggen wat we doen voor doven en slechthorenden, maar dat geldt niet voor de ESM-populatie. Je kunt je afvragen of het ESM-onderwijs niet veel eerder had moeten zeggen: wij bekeren ons tot de populatie nul tot negen. Inhoudelijk gezien hebben we dat misschien wel gedaan, maar dit hebben we niet vertaald in de opvang. Tot de leeftijd van negen jaar kun je veel betekenen voor deze kinderen, daarna kunnen deze kinderen met een lichtere vorm van onderwijs en begeleiding worden opgevangen. Eigenlijk”, benadrukt Dick de Boer, “hadden wij voor de oudere ESM’ers al andere oplossingen moeten zoeken. Dan was onze populatie kleiner geworden. Maar ja, dat is iets wat organisaties niet snel doen.”

Ook heeft cluster 2 zich volgens De Boer “verkeken” op de ASS-leerlingen. “Wij stellen wel dat de ESM-diagnose voorop moet staan, maar zijn steeds meer ASS’ers gaan zien als onze doelgroep. Wij hebben veel expertise ontwikkeld,

Wie is Dick de Boer?

Dick de Boer (59) is sinds 1 januari 2008 voorzitter van de Raad van Bestuur van de Koninklijke Auris Groep. Daarvoor was hij bestuurder van de Amarantis Onderwijsgroep, een instelling voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs met opleidingen in Noord-Holland, Flevoland en Utrecht. Van 1999 tot 2007 was Dick de Boer bestuurder van Het Baken, een scholengemeenschap in Almere. Voor die tijd werkte hij als directeur bij ACC Midden Nederland (een van de voorlopers van Auris) en was hij verbonden aan de Alfonso Corti School in Utrecht.

Dick de Boer heeft zijn wortels in het onderwijs, orthopedagogiek en de bestuurskunde.

“KOMENDE JAREN VERANDERT ER VEEL IN ONS CLUSTER”

Dick de Boer: 'Dan hebben we iets in handen waarmee we ons bestaansrecht kunnen aantonen.'

Foto: Peter Strating

terwijl in ons onderwijsstelsel deze leerlingen in cluster 3 en 4 thuishoren. Ook bij deze leerlingen hebben wij onvoldoende duidelijk kunnen maken wat onze meerwaarde is.”

Bezuinigingen

Het kabinet wil 300 miljoen bezuinigen op het speciaal onderwijs. De bezuinigingen voor cluster 2 bedragen totaal ongeveer 53 miljoen euro (25 procent van het totale budget). De volgende maatregelen staan in het wetsvoorstel:

- financiering steunpunten autisme vervallen
- REC's worden opgeheven, inclusief de commissies voor de indicatiestelling
- extra gelden voor de leerlingen die behoren tot culturele minderheden vervallen
- financiën voor de extra bekostiging voor de ernstig gehandicapte leerlingen (zgn. expertisebekostiging) vervallen
- financiën voor Terugplaatsing Ambulante Begeleiding en voor Preventieve Ambulante Begeleiding vervallen
- van het totale budget Ambulante Begeleiding voor ESM-leerlingen vervalt 57 procent.
- het geld voor de ambulante begeleiding aan MBO leerlingen vervalt en wordt overgeheveld naar de MBO instellingen.
- scholen voor speciaal onderwijs worden ongeveer 10 procent gekort op hun middelen.

Door de kabinetsplannen moet cluster 2 nog meer haar bestaansrecht bewijzen. Dick de Boer: “Wij moeten goed kunnen aangeven wat wij kunnen betekenen voor leerlingen met een communicatieve beperking. Siméa heeft daar een voortrekkersrol in. Wij zijn dan ook met een aantal deelprojecten bezig die dit in kaart moeten brengen. Dan hebben we iets in handen waarmee we ons bestaansrecht kunnen aantonen. Daarnaast vind ik dat er één onderzoekscentrum moet komen voor heel onze sector en moeten de banden met de wetenschap aangetrokken worden.” Ook pleit de Siméa-voorzitter voor meer educatie van medewerkers en betere kwaliteitsmeting. “Ik vind het jammer dat er geen onafhankelijke toets is om de kwaliteit van ambulante begeleiding te meten. Of neem iets anders. Een groot deel van onze leerlingen belandt bijvoorbeeld na de opleiding thuis met een Wajong-uitkering. Hoe komt dit? Ligt dit aan de kwaliteit van ons onderwijs? Deze vraag kunnen wij niet beantwoorden. Wat dat betreft doet de Zorg het beter. Daar toetsen onafhankelijke organisaties regelmatig de kwaliteit van de dienstverlening. Als wij de expertise hebben om problemen vroeg te herkennen en goed kunnen behandelen, waarbij wij het effect kunnen aantonen, dan is er altijd geld voor onze doelgroep.”

Dan, na een korte stilte: “53 miljoen is wel heel veel. Ik vind het niet terecht dat de overheid ons zo hard aanpakt.”

FRANS MOLLEE EN PETER VAN VEEN